

PGGM

Klokkenluiderregeling

1. *Inleiding en uitgangspunten*

1.1 Inleiding

De PGGM Klokkenluideregeling bevat een procedure voor interne en externe meldingen van (potentiële) misstanden en de afhandeling daarvan. Voorts bevat de regeling waarborgen voor de bescherming van de medewerker die te goeder trouw melding maakt van (potentiële) misstanden. De PGGM klokkenluideregeling is van toepassing op PGGM N.V. en al haar dochtervennootschappen.

1.2 *Uitgangspunten*

1.2.1 Algemeen

1. Het gaat in deze klokkenluideregeling voornamelijk om de bescherming van de positie van de medewerker die intern of extern melding maakt van misstanden binnen PGGM (hierna te noemen: 'de klokkenluider'). Uitgangspunt is dat de medewerker die een misstand wenst te melden, de misstand meldt bij het verantwoordelijke management van zijn afdeling. De medewerker die een misstand wenst te melden en geen gehoor krijgt bij het verantwoordelijke management dan wel een gegronde vrees heeft dat een melding bij het verantwoordelijke management nadelige gevolgen kan hebben voor zijn positie, heeft de mogelijkheid gebruik te maken van de PGGM Klokkenluideregeling. Deze regeling verschaft de mogelijkheid voor elke PGGM-werknemer om een misstand intern aan de Reporting Officer, dan wel onder de in artikel 2.2 genoemde voorwaarden extern te melden.
2. De medewerker die te goeder trouw, met de kennelijke bedoeling om de integriteit van PGGM te bevorderen of te beschermen, een misstand meldt, wordt krachtens de regeling beschermd. PGGM draagt er in dat geval krachtens artikel 3.2 van deze regeling zorg voor dat de medewerker als gevolg van de melding van de misstand op geen enkele wijze in zijn positie bij PGGM zal worden benadeeld.
3. Wanneer hiertoe een wettelijke verplichting bestaat, doet de Raad van Bestuur en/of de medewerker onverwijld aangifte bij de politie. In andere gevallen kan de Raad van Bestuur bij een gebleken misstand, indien de omstandigheden van het geval daartoe aanleiding geven, eveneens besluiten aangifte te doen bij de politie.

1.2.2 Misstanden

Onder een (potentieel) misstand wordt verstaan een op redelijke gronden gebaseerd vermoeden met betrekking tot PGGM waar een maatschappelijk belang in het geding is. Hieronder valt onder een (voornemen tot een) doen of nalaten dat:

- a. een strafbaar feit oplevert,
- b. een schending inhoudt van interne of externe regelgeving of beleidsregels (inclusief die zaken die betrekking hebben op accounting, interne boekhouding en auditing),
- c. autoriteiten of personen die belast zijn met de uitvoering van of het toezicht op de naleving van wettelijke regelingen, of wettelijke opsporingsambtenaren beoogt te misleiden,
- d. beoogt dat informatie over hiervoor genoemde feiten wordt achtergehouden, of
- e. op enigerlei wijze direct of indirect de goede naam van PGGM kan schaden. Van de regeling zijn uitgesloten misstanden waarvoor een aparte meldingsprocedure is ingesteld, zoals de regeling voor ongewenst gedrag en de gedragscode.

1.2.3 Uitgangspunten uitvoering

De Raad van bestuur van PGGM N.V. zal ervoor zorgdragen dat de PGGM Klokkenluideregeling voorhanden is en bekend is bij alle medewerkers.

De Reporting Officer dient over een voldoende mate van integriteit, senioriteit en onafhankelijkheid te beschikken. PGGM heeft de Compliance Officer, Jan van Vulpen, aangewezen als Reporting Officer. Hij is te bereiken op toestel 1175, op bisnummer 6440 of op 06-12916343. Er kan ook contact opgenomen worden met de Beleidsmedewerker Compliance, Brenda Oenema-Kegge, op bisnummer 6403 of op 06-57317216. Daarnaast is er een speciale mailbox ingesteld: 'Reporting officer'.

De Reporting Officer zal het management assisteren bij de invoering van onderhavige regeling en is vooral verantwoordelijk voor het ontvangen van klachten en het uitvoeren van een voorlopig onderzoek.

1.2.4 Werking regeling

De PGGM Klokkenluiderregeling is van toepassing binnen geheel PGGM. Als de PGGM Klokkenluiderregeling strijdig is met enige toepasselijke wet, dan prevaleert de wet.

2. Meldingen en rapportages

2.1 Meldingen en onderzoek

1. Een misstand dient, behoudens het gestelde in artikel 2.2, te worden gemeld bij de Reporting Officer van PGGM. De Reporting Officer legt de melding, met de datum waarop deze ontvangen is, desgevraagd schriftelijk vast en laat die vastlegging voor akkoord tekenen door de klokkenluider, die daarvan een gewaarmerkt afschrift ontvangt. De Reporting Officer zal een voorlopig onderzoek uitvoeren, zodra hij een melding van een klokkenluider heeft ontvangen. De Reporting Officer zal een binnengekomen melding met het direct betrokken management bespreken. De Reporting Officer zal zich wenden tot het management van het volgende (hogere) niveau als het direct betrokken management zelf onderwerp van de klacht is. Indien sprake is van mogelijke misstanden van forse omvang, zal de Reporting Officer deze zo spoedig mogelijk melden via de voorzitter van de Raad van Bestuur bij de Raad van Bestuur van PGGM. Wanneer de Reporting Officer zelf onderwerp van de klacht is, zal de klokkenluider een misstand eveneens via de voorzitter van de Raad van Bestuur melden bij de Raad van Bestuur van PGGM. De Reporting Officer zal het management adviseren de klacht terzijde te leggen, behalve als de Reporting Officer zelf onderwerp van de klacht is, als uit zijn voorlopig onderzoek geen redelijke grond blijkt voor de melding. De klokkenluider wordt hiervan op de hoogte gesteld binnen een periode van twee weken vanaf het moment van de melding.
2. Als het voorlopig onderzoek serieuze indicaties geeft van mogelijke misstanden, dan zal het management de misstand rapporteren aan het hoofd Internal Audit (IA). Afhankelijk van de aard van de mogelijke misstand, zal het hoofd IA en/of het hoofd Fisca le en Juridische Zaken (FJZ) beslissen hoe het onderzoek uitgevoerd dient te worden, na raadpleging van het direct betrokken management of het management van het volgende (hogere) niveau als het direct betrokken management onderdeel is van het onderzoek. Indien het hoofd IA en/of het hoofd FJZ zelf onderwerp van de klacht is, zal de Reporting Officer, in dit geval de stafmedewerker compliance, de misstand rapporteren aan de voorzitter van de Raad van Bestuur en zal het onderzoek door een externe partij worden uitgevoerd. Indien het onderzoek leden van de Raad van Bestuur dan wel de Raad van Commissarissen betreft, kunnen het hoofd IA en/of het hoofd FJZ na overleg met de voorzitter van de Raad van Bestuur (dan wel een ander lid van de Raad van Bestuur wanneer de voorzitter van de Raad van Bestuur onderwerp van de klacht is) besluiten het onderzoek door een externe partij te laten uitvoeren.

Het onderzoek en de afwikkeling van een dergelijk incident dient te worden uitgevoerd

overeenkomstig het Audit Charter van PGGM.

3. De klokkenluider ontvangt algemene informatie over de voortgang van het onderzoek tenzij de klokkenluider daar geen prijs op stelt of dit nadelig is voor de klokkenluider of voor het onderzoek, of tenzij er andere gegronde redenen zijn om de klokkenluider niet te informeren. Binnen een periode van acht weken vanaf het moment van de eerste melding wordt de klokkenluider door of namens de Raad van Bestuur schriftelijk op de hoogte gebracht van een inhoudelijk standpunt omtrent de gemelde misstand. Daarbij wordt aangegeven tot welke stappen de melding heeft geleid. Indien het standpunt niet binnen acht weken kan worden gegeven, wordt de klokkenluider door of namens de Raad van Bestuur hiervan in kennis gesteld en aangegeven binnen welke termijn hij een standpunt tegemoet kan zien.

2.2 Melding aan een externe derde

2.2.1 Melding misstand

1. De klokkenluider kan een misstand melden bij een externe derde als bedoeld in artikel 2.2.2 lid 1, met inachtneming van het in artikel 2.2.2 bepaalde, indien:
 - a. hij het niet eens is met het terzijde leggen van de interne melding als bedoeld in artikel 2.1 lid 1;
 - b. hij het niet eens is met het standpunt als bedoeld in artikel 2.1 lid 3;
 - c. hij geen standpunt heeft ontvangen binnen de vereiste termijn, bedoeld in artikel 2.1 lid 3; en de klokkenluider hiertegen bezwaar heeft gemaakt bij de Raad van Bestuur; of
 - e. sprake is van een uitzonderingsgrond als bedoeld in het volgende lid.
2. Een uitzonderingsgrond als bedoeld in het vorige lid onder d doet zich voor, indien sprake is van:
 - f. acuut gevaar, waarbij een zwaarwegend en spoedeisend maatschappelijk belang onmiddellijke externe melding noodzakelijk maakt;
 - g. een situatie, waarin de klokkenluider kan vrezen voor tegenmaatregelen als gevolg van een interne melding;
 - h. een duidelijke dreiging van verduistering of vernietiging van bewijsmateriaal;
 - i. een eerdere interne melding conform de procedure van in wezen dezelfde misstand, die de misstand niet heeft weggenomen;
 - j. een wettelijke plicht of bevoegdheid tot direct extern melden.

2.2.2 Externe derde

1. Externe derde in de zin van deze regeling is de heer drs. C.J.C. Timmer. De heer Timmer is telefonisch bereikbaar onder de volgende nummers: 071-5724733 (privé), 071-5161950 (werk) of 06 51745611 (mobiel) en per e-mail R.Timmer@exodus.nl.
2. Met inachtneming van het in lid 3 bepaalde, kan betrokkene bij een externe derde als bedoeld in het vorige lid een vermoeden van een misstand melden, indien sprake is van de in artikel 2.2.1 genoemde gevallen.
3. De melding vindt plaats aan de externe derde die daarvoor naar het redelijk oordeel van de klokkenluider gelet op de omstandigheden van het geval het meest in aanmerking komt, waarbij de klokkenluider enerzijds rekening houdt met de effectiviteit waarmee die derde kan ingrijpen en anderzijds met het belang van de werkgever bij een zo gering mogelijke schade als gevolg van dat ingrijpen, voorzover die schade niet noodzakelijkerwijs voortvloeit uit het optreden tegen de misstand.
4. Naarmate de mogelijkheid van de schade voor de werkgever als gevolg van de melding bij een externe derde groter wordt, dient het vermoeden van een misstand bij de klokkenluider, die bij een externe derde meldt, sterker te zijn.

2.3 Rapportages

2.3.1 Rapport voor het audit committee

De interne en externe Reporting Officers zullen de inhoud van de rapporten samenvatten en hierover via de voorzitter van de Raad van Bestuur rapporteren (met inachtneming van het gestelde onder paragraaf 3.3) aan de Raad van Bestuur van PGGM. De Raad van Bestuur zal deze rapportage aanbieden en bespreken in het audit committee. De voorzitter van de Raad van Commissarissen van PGGM ontvangt een afschrift van de rapportage. Deze rapportage zal elk kwartaal worden opgesteld en zal de identiteit van de klokkenluider niet vermelden.

2.3.2 Rapport voor de voorzitter van de Raad van Commissarissen

De Reporting Officers zullen elke melding over leden van de Raad van Bestuur, leden van de Raad van Commissarissen en leden van het Coöperatiebestuur van PGGM rapporteren aan de voorzitter van de Raad van Commissarissen van PGGM. Als de voorzitter van de Raad van Commissarissen van PGGM onderwerp is van de melding, dan zal de Reporting Officer de klacht rapporteren aan de vice-voorzitter van de Raad van Commissarissen.

2.3.3 Overzicht van alle activiteiten

De Reporting Officers houden een overzicht bij van al hun activiteiten, rapporten en ontvangen informatie. Alle rapporten gemaakt door de Reporting Officers zullen geanonimiseerd worden.

2.3.4 Rapportage door de voorzitter van de Raad van Bestuur en externe derde

De bepalingen over de Reporting Officer in 2.1, 2.2 en 2.3 ten aanzien van onder meer vastlegging van de klacht, termijnen en rapportage gelden waar mogelijk onverkort voor de voorzitter van de Raad van Bestuur (in het geval de Reporting Officer PGGM zelf onderwerp van de klacht is) en de onder 2.2 genoemde externe derde.

3 Vereisten PGGM Klokkenluiderregeling

3.1 Toegankelijkheid

Alle medewerkers moeten eenvoudig toegang hebben tot de Reporting Officer.

Het adres en telefoonnummer van de Reporting Officer moeten openbaar zijn. Personen die mondeling een misstand willen melden, moeten in staat zijn om de Reporting Officer in vertrouwen te kunnen bezoeken. Externe locaties kunnen hiervoor worden gebruikt, als dat nodig is.

Om de klokkenluider aan te moedigen zijn klacht te melden zonder angst voor represailles, dient het management te allen tijde te zorgen voor het waarborgen van de vertrouwelijkheid van de klokkenluider en van zijn melding (bijvoorbeeld door het faciliteren van een afgescheiden mailbox en telefoonnummer).

3.2 Garanties arbeidsrechtelijke positie

Klokkenluiders die handelen overeenkomstig de PGGM Klokkenluiderregeling kunnen een misstand melden zonder dat zij daarmee hun arbeidsrechtelijke positie in gevaar brengen.

De Raad van Bestuur van PGGM staat ervoor garant dat klokkenluiders die handelen overeenkomstig de PGGM Klokkenluiderregeling, in staat zijn om een misstand (intern dan wel extern) te melden zonder dat zij door het klokkenluiden hun arbeidsrechtelijke positie in gevaar brengen.

Represailles als gevolg van klokkenluiden wordt beschouwd als een ernstige schending van de PGGM Klokkenluiderregeling, in welk geval passende actie zal worden ondernomen om de arbeidsrechtelijke positie van de klokkenluider te beschermen.

3.3 Anonimiteit

De Reporting Officer zal nooit de naam van de klokkenluider openbaren, tenzij de wet hem hiertoe verplicht.

Als op enig moment de Reporting Officer op grond van de wet verplicht wordt de naam van de klokkenluider te openbaren, zal de Reporting Officer de klokkenluider hiervan onmiddellijk en voordat openbaring van de naam van de klokkenluider plaatsvindt op de hoogte stellen, tenzij de Reporting Officer rechtsgeldige redenen heeft om dat niet te doen.

4. Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op 1 mei 2008.